

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fülszámra	12 . . .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Widékre Negyedévre . . .	5 . . .			
Fülszámra	20 . . .			

ROSTA.

Elnököt, alelnököt, háznapot választott a képviselőház és az eredmény ugy szerepel az események történetében, hogy: az ellenzék győzelme.

Hát én kötve hiszem, hogy ez igaz.

A szövetkezeti ellenzék megállapodott a jelöltekben, és így könnyű volt többséget biztosítani, mert hiszen mindenki tudja, hogy 408 szavazat közül a szabadelvűpárt a horvátokkal, szászokkal és nemzetiségekkel együtt is csak 200 szavazatot hozhatna össze.

De miért győzelme az ellenzéknek, hogy Justh Gyula az elnök és ezzel aztán vége? Tessék a debreceni határozat követeléseiből egyetlen egy pontot végrehajtani, akkor nem lesz szemfényvesztés, nem lesz üres beszéd, hogy az ellenzék győzött.

Itéljen a nemzet! — ezt hangoztatta a szabadelvűpárt, mikor az új választásokat tervbe vették.

Itéljen a nemzet! — mondotta a koronás király, mikor az új választásokat elrendelte.

Mi következnek ebből? Az, hogy az uralkodó, a legelső magyar ember, a legalkotmányosabb király, a ki fejedelmi kéziratában maga hivatkozott a nemzetre s egyenesen kihívta a nemzet ítéletét: most már a döntés után tartsa tiszteletben és engedje érvényesíteni a nemzet ítéletét.

Es ime a király hallani sem akar a nemzet ítéletének végrehajtásáról . . .

Az egyszeri ur is azt mondta:

— Nézd fiam itt van ez a két gyönyörű paripa, az egyik almás pej, a másik sárga. Válasz közülök tetszésed szerint. De ha az almás pejt választod, agyon ütlek!

Justh Gyula függetlenségi képviselő az új Ház elnöke és annak a révén a függetlenségi párt most már just formál ahhoz, hogy a parlamentet, a politikát az országot ő kormányozza.

De Bécs azt feleli erre, hogy: *Justh* sem az fog történni, a mit a többség akar!

És eszébe jut hirtelen, hogy azelőtt sem a többségi akarat érvényesült. Most nem a szabadelvűpárt nem Tisza István, hanem — Bécs obstruál.

Mit akar a nemzet?

— febr. 22.

Ugyan ki törődik azzal, hogy mit akar a nemzet? A magyar újságok, némelyek bizonyos rosszul leplezett kárörömmel, mind azt emlegetik, hogy mit *nem* akar Bécs?

Elsőben is kétségbeejtő jelenség, hogy Bécs egyáltalán semmit sem akar, a mi a magyar nemzetnek jogos kívánsága, törvényes követelése. Bécs csak *több* katonát akar, nagyobb hadügyi költségeket akar. Szóval még jobban megterhelni, megsarcolni, megalázni Magyarországot: ez a bécsi jelszó. Ellenben nemzeti érvényesülésről szó se legyen!

És itt nem a függetlenségi párt teljes érvényesülését kell érteni; mert Bécs arra is bedugja mind a két fülét, hogy a 67-es alapot egyetlen lépéssel fejleszthesse a magyar nemzet. Hiába bizonyítjuk benapnál világosabban, hogy annak a tizedrésze sincs végrehajtva, megvalósítva, a mi a kiegyezési törvényben határozottan benne van. Hiába bizonyítják be a nemzet legjobbjai, hogy 67. XII. t.-c. sarkalatos jogait 38 éven át rendszeresen eldugták, szándékosan félremagyarították és a törvény nemzeti tartalmának érvényesülését lehetetlenné tették Ausztria, illetve a katonai hatalom javára. Mindez idegen beszéd, melyet Bécs nem akar megérteni

Ily körülmények közt egyenesen felháborító, hogy a politikai körök egy része állandóan gunytárgyává teszi az ugynevezett ellenzéki diadal meddőségét. És végtelenül elszomorító, hogy akadnak magyarul írt, magyar nyelven megjelenő lapok, melyek állandóan lövöldöznek a csufolódás nyilait Andrássyra, Kossuthra, Apponyira, Bánffyra s az ellenzék összes vezetőire — nem azért, hogy tulságosan mérsekelték kívánságaikat, hanem azért, hogy hiába voltak engedékenyek, Bécs mégsem ad semmit: mert Bécsnek kárhozat és veszedelem a magyar nemzet haladása, gyarapodása, győzelme, sőt Bécsnek kárhozat és veszedelem még a kiegyezési törvény becsületese, szó szerint való,

helyesen értelmezett, igazi végrehajtása is.

Az ember azt hihetné, hogy ilyen helyzetben megszűnik a magyar pártok közt minden ellentét, minden személyi versengés és legalább 390 képviselő, sőt az egész magyar törvényhozás egy táborba, egy zászló alá toborzódik — Bécs ellen.

Hiszen végre is a szabadelvűpártnak, a függetlenségi pártnak, a disszidenseknek, a Bánffy-pártnak és a nép-pártnak, a szocialistáknak és demokratáknak első sorban az lehet fontos és mérsékadó, hogy mit akar a magyar nemzet? És hazafias kötelessége minden pártnak egyéb érdekek figyelembe vétele nélkül legelőször is a nemzet jogait megvédeni és érvényesíteni!

Hogyan lehetséges tehát, hogy a pártok közt még mindig nem történt meg a közeledés, az egybe olvadás a felismert közös ellenség ellen, melynek az a jelszava, hogy Magyarország soha többé semmit ne kapjon, csak áldozatot hozzon a végső kimerülésig?!

Valóban a leghazafiatlanabb kísérlet most átmeneti szürke hivatalnok — kormány alakítását megengedni!

Hát egészen Ausztria sorsára akar lezúlni Magyarország? Képtelenség elgondolni, hogy magyar képviselők, kiket a magyar nép választott, belemenjenek oly alkuba, hogy Bécs a szürke hivatalnok kormány segítségével megkapja a pénzt és a katonát és azután a markába nevéssen és a mikor arra kerülne a sor, hogy mit akar a magyar nemzet, a kielégített Bécs egyszerűen fűgét mutasson.

Ha igaz az, hogy a szabadelvűpárt bármily hazafias volt, csupán azért volt kénytelen a nesze semmivel megelégedni, mert Klopinal egyebet a magyar nemzet soha sem kaphat; akkor mire való a nép további ámitása? akkor mire való a Bánffy-párt nemzeti programja? mire való a függetlenségi párt 48-as, perszonál uniók álmódosítása?

Akkor sokkal helyesebb az összes pártoknak nyíltan a nemzet elé állítani és férfiasan bevallani, hogy Magyarországon nincs alkotmányosság, mert az sohasem érvényesülhet, a mit

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós a zér
hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.
Emellett étvagyat és a testhelyét, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó kiemelt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban újabankint 4— kor-ét kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantl céggel legyenellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

a nemzet akar, mindig csak annak kell, annak szabad történnie, a mit Bécs, az osztrák katonai hatalom parancsol!

A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága tegnap este nagy fontosságú ülést tartott, melyen a politikai kibontakozás lehetőségének módzatait tárgyalták. Az ülésről habár hivatalos kommunikét nem adtak ki, anynyi mégis kiszivárgott, hogy szóba hozták a Darányi-féle átmeneti miniszterium kérdését. Ezt a párt zöme nem támogatja. Beszéltek arról is, hogy gróf *Andrássy Gyula* legközelebb kijelenti a királynak megbízatásáról való visszalépését. Ezt a hírt azonban még nem erősítették meg.

Választás a Házban.

Tegnap volt Budapesten a képviselőházban az elnökség és egyéb tisztségek betöltése.

A pártok csaknem teljes számmal vountak fel.

Az elnöki állásra két jelölt volt:

Justh Gyula,
Tallián Béla.

Összesen 407 szavazó lapot adtak be. Ebből kapott:

Justh Gyula 230 szavazatot,
Tallián Béla 168 szavazatot.
Üres volt 9 szavazó lap.

E szerint Justh Gyulát 62 szótöbbséggel a képviselőház elnökévé megválasztották.

A képviselőház ülése.

Telt Ház! Fönt is, lent is. Nagy nap a mai. Ma választják az elnököt, alelnököt. Az ülés előtt a jobb folyosón *Tisza István* gróf konferál a szabadelpárt vezérkarával, a bal folyosón *Kossuth Ferenc*, *Apponyi*

Albert, *Zichy Aladár* gróf és *Bánffy Dezső* báró értekeznek. A horvátok a zárt folyosón értekeznek.

Általános izgalom, várakozás uralkodik mindenütt. Nagy sor is ez, mert az ellenzék mai fellépéséből, már mint sikerétől függ vajjon rendelkezik-e tényleg többség felett, igen vagy sem.

Mindakét tábor jól van szervezve.

Tizenegyedfél óra volt, amikor *Madarász József* az ülést megnyitotta.

Szunyogh Mihály korjegyző felolvasta a jegyzőkönyvet.

Rátkay László kifogásolja, mert az a kifejezés fordul elő benne, Ó cs. és apostoli királyi felségének kegyelmes leirata. A jegyzőkönyvnek csak a királyi felség leiratáról kellene szólni.

Ugron Gábor nem járul ehhez, mert törvényeink értelmében a királynak címe: Ó cs. és apostoli királyi felsége.

Polónyi Géza is az eredeti jegyzőkönyv hitelesítését akarja.

Madarász József korelnök kijelenti: Miután észrevétel nem történt, a jegyzőkönyv hitelesítve van.

Felolvasták ezután a főrendiház elnökének kinevezéséről szóló királyi kéziratot, valamint azoknak a képviselőknak névsorát, a kik önmaguk ellen összeférhetlenséget jelentettek be. Ezek a következők:

Szalay Lajos, *Lányi Bertalan*, *Török Béla*, *Terbócz István*, *Piukovich Elemér*, *Návay Lajos*, *Demkó Kálmán*, *Pisztory Mór*, *Szmrecsányi György*, *Csepreghy István*, *Huszka István*, *Kun Árpád*, *Szakáts Zoltán*, *Kapdebbő Gergely*, *Reisz Aladár* és *Montbach Imre*.

Ezek, míg összeférhetlenségüket meg nem szüntetik, azaz hivatásaikról le nem mondanak, nem gyakorolhatják szavazati jogukat.

Bejelentette a korelnök, hogy ujabban panaszszal támadták még *Rónay Elemér* és *Révay Mór* mandátumát.

Az osztályok előadói jelentést tettek ezután a mandátumok igazolásáról.

Madarász József: Az elnök megválasztására kerül a sor, A névsort *Kereke György* olvassa.

A padok teljesen megteltek és itt van *Perczel Dezső* is.

A mikor *Apponyi Albert* gróf az urnához lépett a baloldal megéljenezte. *Bánffy Dezső* báró ugyanabban az ovációban részesült.

A kormány tagjai valamennyien itt vannak, *Khuen-Héderváry Károly* gróf is, aki tegnap érkezett Bécsből.

Az ellenzék, már mint a baloldal, hol éljenez, hol abcugol, a szerint vajjon kedvence szavaz-e vagy sem,

Csányi Lászlót, a gazda képviselőt riadó éljen fogadja, a mikor szép lassan, nagy tisztességtudással a szavazólapot az urnába dobta.

Dániel Gábort abcug fogadja a baloldalon,

Perczel Dezsőnek is abcug járt ki a baloldaltól, amikor leszavazott.

Tizenkét óra 10 percekor fejezték be a névsor második olvasását.

Madarász József: A szavazás befejeztetett. A szavazatok összeszámmlálása most mindjárt a nyílt ülésen megtörténik.

A korelnök a korjegyzők segítségével az összeszámmlálást ejtette meg.

Madarász József korelnök a munka befejezése után kihirdette az eredményt.

Justh Gyulát 62 szótöbbséggel elnökké megválasztották. (*Zajos* éljenzés balról.)

Összesen 407 szavazatot adtak le. Ebből *Justh Gyula* 230 szavazatot, *Tallián Béla* 168-at kapott, 9 szavazó cédula üres volt.

Elnök az ülést 10 perere felfüggeszti. Szünet után a korelnök ismét elfoglalja az elnöki széket.

Madarász József mindenekelőtt ki-

Választók között.

Irta: **Mikszáth Kálmán.**

A pártélet kötelékeiben szépen megférnek együtt a képviselők, mint az együvé fűzött kulesok, a mint összecseszörögnek (azaz, hogy a képviselők néha csunyan is csörögnek), míg valójában mindenik más-más zárból való. Mindenkor megindító gondolat a parlament tanácstermében, hogy az ország minden vidéke, minden ügye baja jelen van e többé-kevésbé kopasz, de egy idő óta inkább kopasz, mint ősz koponyákban.

Egyebet se tesz a magyar ember, mint folyton ezt a testületet lesi, erre gondol, erről beszél, erről olvas. Élete folyamatajának sok poézise, sok kalandja a képviselőválasztásokhoz fűződik. Némely jóizü atyánkfia még az időt is a képviselők szerint számítja „két évre rá történt, a hogy *Kopálthy Mikit* megválasztották“. Megmagyarázható ez az érdeklődés, mert minden egyéb kedvenc institucióját összetörte az idő s ujabbakat nem birt megszeretni. Csak a parlamentje van meg. A francia ember, ha kiválóság, arról álmodozik, hogy az akadémia tagja legyen (még *Napoleon császár* is erre vágyott), a német ember egy tudományos munkát akar írni élete alkonyán, az angol ki akar valamit találni, — csak a magyar álmodik mindig a képviselőségről. Ha pedig ő nem lehet, akkor legalább valaki más legyen az atyafiságból. Mert olyan familia, a kiből nincs képviselő, nem numerál a szegény magyar glóbuson semmit.

Maga köznép is a képviselő felé for-

ditja várakozó tekintetét, mint a muzulmán Mekka felé, mert a köznép is érzi ösztönyszerűleg, hogy erejének egyetlen látható szimbóluma az illető nagyságos ur. Hiszen a hatalom kezelőit mind a király csinálja, csak ezt az egyet a nép, hát persze, hogy ezt az egyet szereti (sokszor csak úgy, mint a kecske a kést).

Hanem iszen éppen abban van a képviselőség becase, hogy a népnek különféle mulatságai és örömei vannak a képviselőből. Egyszer, a mikor megválasztja és másszor, a mikor megbuktatja. Közben pedig valóságos élvezet, hogy a hosszú téli esteken van kit szidni, ki ellen panaszkodni, gunyolódni és fenyegedőzni. Ha valami nagy dolgot csinál a képviselő, akkor azért örülnek. Mert a képviselőnek mindig örülnek, még ha haraguznak is rá, mert akkor annak örülnek, hogy haragudhatnak. Néha fel is megy a választó a fővárosba, akkor a képviselő a kalauza s ügyes bajos dolgának eligazítója. Ha sikerrel végzi, akkor azt mondja a választó: Talán nélküle is megtették volna. Ha nem végzi sikerrel, azt mondja a választó: Nincs ennek itt semmi befolyása, eszmiadiát fogtunk mi ezzel. Egy harmadik sorozata a mulatságoknak, mikor a kerületbe megy le a törvényhozó. Mert törvényhozónak is hívják a képviselőt, mint a hogy a bieskát hívják tollkésnek is, pedig mindent farag, vág, csak éppen tollat nem.

Egy ilyen kerület képviselőjét, otthon látó kerület nyüzsgését, mozgását akarom bemutatni. Még pedig a saját kerületemet, Fogarast vesszük, mert az enyingi bíró is a saját rajkját mutatta be Esterháznak

arra a kérdésre, mi itt a legérdekesebb lát-nivaló.

Hát igen, az én rajkóm, — igazán a legszebb helyek egyike. Egy kis gyöngy a szent korona testéből. Havasok közé berámázott nógrádi sikság, csak hogy nem a sárga Ipolylyal van kipaszomátozva, hanem a kacskaringós ezüst Olttal. Kényes járasu riszálós palóc menyecskék helyett katicáns oláh asszonyok szedik a krumplít a mezzőkön, olyan villogó szemekkel, mint a medvéé. Kicsike falvak bukkannak elő és tűnnek el a vasuti sinek mentén a szalmafedeles házikók, liliputi templomocskákkal; azokban kökényszemű barna Szüz-Máriák. Itt ott rám ismer valaki, meglát a kupéablakánál s önkéntelenül elkiáltja magát: Szetreaszke, domnule deputate.

Főlséges tiszta hegyi levegő feszíti a tüdőt, zöldébb a fü és selyemesebb, mint egyebütt, féhérebb a patak, fúrge pisztrángok játszadoznak benne. A vasut füttye egy-egy rókát riaszt fel a megsárgult mezőn, mely megrémülve viszi rozsdaszín bundáskáját valami biztosabb helyre. A fekete, piszkos bivalyosordák bámészan néznek a nagy száguldó szörnyetegekre, melynek füstbokrétája utána uszik a levegőben, mint a középkori lovagok structolla.

A hol a képviselő sokat van otthon, ott azt vetik szemére, hogy soha sincs az országgyűlésen, a hol pedig mindig az országgyűlést bujja, ott az a gravámen ellene, hogy elhanyagolja a választóit, rájuk se hederít a ciklus alatt. Fogarasmegyében ez jól van berendezve. Két képviselője van a megyének, az egyik ritkán megy Fogarasra, a má-

igazítja az imént kihirdetett erdményt. Tekintettel arra, hogy 9 üres lap volt, ennélfogva Just Gyula általános többsége 52 és nem 53 mint előbb kihirdette. (Zajos éljenzés balon).

Majd a két alelnöki állásba történt szavazás.

Az alelnök választásnál beadtak összesen 395 szavazatot. Négy szavazó lap üres volt. Ebből *Bolgár Ferenc*re esett 232, *Rakovszky István*ra 220, *Dókus Ernő*re 162, *Issekuc Győző*re 123, *Barabás Bélára* 2, *Thaly Kálmán*ra 1, *Makkay Zsigára* 1. A horvátok közül 36-an *Kovácsicsra* szavaztak.

E szerint alelnökök lettek: *Bolgár Ferenc* és *Rakovszky István*.

Jegyzökké megválasztották: *Pozsgay Miklóst*, *Hammersberg Lászlót*, *Zboray Miklóst*, *Salamon Gézát*, *Hertelendy Lászlót* és *Szakács Zoltánt*.

Háznagy lett: *Tóth János*.

Kossuth Ferenc megköszönte a kor-elnöknek és korjegyzőknek működésüket, mire azok ellhagyták az elnöki emelvényt és helyüket elfoglalta az új elnökség.

Justh Gyula diszmagyarban jelent meg az elnöki emelvényen, s mikor helyét elfoglalta hatalmasan megéjenezték. Rövid beszédben megköszönte a Ház bizalmát, kijelentette, hogy a november 18-iki házszabályalkotást jogforrásnak el nem ismeri. Az ő megválasztása tanúság arra, hogy ebben az országban az alkotmány és annak minden biztosítóka szent és sérthetetlen. Az igazsággal, nem pedig az erőszak uralmával kell törekedni a parlamentarizmus megőrzésére. Kijelenti, hogy hű marad politikai hitvallásához, de a pártpolitikát nem hozza az elnöki székbe magával. Az isten áldását kéri a Háza.

A szokásos formások elintézése után jelenti az elnök, hogy a Ház holnap délelőtti ülést tart és délután 4 órakor az ülést bezárja.

NAPI HIREK.

— **Petició.** *Csatáry György* mezőkasszonyi ügyvéd és társai ma petíciót nyújtottak be a kir. kuriához *Lónyay Géza* január hó 26-án a mezőkasszonyi kerületben megválasztott szabadelvűpárti képviselő ellen, kit a petícionálók etetés, itatás és megvesztegetéssel vádolnak. Együttal feljelentést tesznek *Buttykay Ferenc* választási elnök ellen is hivatalos erőszak és hivatalos hatalmával való visszaélése miatt. *Lónyay* ellenjelöltje *Láczay László* Kossuth-párti volt.

— **Egyetemi hangverseny.** A debreceni kollegium diákjai tegnapelőtt tartották meg fényesen sikerült hangversenyüket Hódmezővásárhelyen.

Megemlékeztünk a vásárhelyiek figyelmes fogadtatásáról, mellyel diákjainkat és tudós vezetőiket elhalmozták. — Az istentiszteletet a református templomokban debreceniek látták el, majd ennek végeztével a *Kossuth-szobor* elé mentek, hol a debreceni diákok nevében *Kolozsváry Mihály* helyezte el szép szavak kíséretében a hatalmas koszorút. Azután *Szilágyi Dezső* II. jh. szavalt a mély érzéssel *Madai Gyula* *Kossuth* ódját, a közönség viharos tetszése mellett.

A hangverseny délután öt órakor vette kezdetét a városháza nagytermében, melyet zsufolásig megtöltött a nagyszámú és előkelő közönség. *Huber* őseink emléke c. dalával kezdte meg a főiskolai kántus a műsort. — Ezután *Kun Béla* vásárhelyi lapszerkesztő olvasta fel a debreceni diákokhoz írt versét zajos tetszés mellett. Majd *Ferenc Gyula* dr. tartott lendületes beszédet a debreceni egyetemről. *Vargha Antal* theologus *Farkas Imre* *Cinka Panna* c. költeményét szavalt a cigányzene kíséret mellett. Ezután *Vásárhely* két zongoraművész, *Bereczky Margit* és *Hódy Ilonka* urleányok adták elő *Heller Tarantelláját*. *Vekerdy Aranka* hatásos szavata után *Hajdu László* joghallgató énekelt *János vitézből* művésziessé. — *Létai Menyhért* joghallgató az első legáció c. elbeszélését olvasta fel. Majd a kántus énekszáma után *Benkeő Viktor* hittanhallgató érdekes vigszavallattal mulattatta a kö-

zönséget. A hangversenyt *Tóth Sándor* hittanhallgató fejezte be, aki köszönetet mondott a város közönségének a tanusított szives vendégszeretetért. Végül a főiskolai énekkar adta elő gr. *Zichy Géza*, *Kuruc Kar* című művét.

A hangverseny után bál volt, melyen szintén igen szép számú közönség volt jelen. A hangverseny és bál jövedelmét, valamint aznap a perselyekben talált pénzt az áldozatkész vásárhelyiek mind a debreceni egyetem céljaira adták. A kirándulók tegnapelőtt indultak el a magyaros vendégszeretetéről híres városból. Utközben kiszálltak *Ermihályfalván*, hol szintén fényesen sikerült hangversenyt és bált tartottak szintén a Debrecenben létesítendő egyetem javára. A szép sikert elért és sok kedves emléket szerzett ifjak tegnap reggel érkeztek meg a debreceni egyetem érdekében tett kirándulásukról.

— **Ipartestületi elnökválasztás.** E hó 26-án vasárnap tartják meg a debreceni ipartestület közgyűlését, melynek keretében tisztújítás is lesz. A kisiparosok körében már hetek óta megindult a mozgalom az eddigi elnök, *Tóth Kálmán* ellen és olyan kissebbszerű alkotmányosdóra van kilátás. *Vetéssy Béla* rendőrfogalmazó az iparhatóság vezetője választási helyül az ipartestület nagytermét jelölte ki és kimondta, hogy a választást erre a célra szolgáló nyomtatványon kell eszközölni. *Vetéssy* e határozatát megfélebbzték a polgármesterhez, aki az iparhatóság intézkedését hatályon kívül helyezte, mert az ipartestület nagyterme sokkal kisebb, semhogy ott 2000 iparos szavazati jogát gyakorolhassa. Hanem elrendelte, hogy a bőripar szakmabeliek a csizmadia szinben, a többi iparágakhoz tartozók pedig A—K-ig az ipartestület tanácsstermében, K—Z-ig pedig a közgyűlési teremben szavaznak. Továbbá nem tette kötelezővé a nyomtatvány utján szavazást. A polgármestert dicséret illeti meg ezért az üdvös intézkedésért, mert ezáltal elejét vette az egyes pártok esetleges összeütközéseinek.

sik ritkán távozik el onnan. A kettő összekeverve megfelelne az igényeknek, de mint-hogy külön-külön személyt képeznek, az elégedetlenség bizonyos szimptomái elmaradhatatlanok. A felosztás azonban így se rossz, mert a Pesten levő képviselőt a Fogarason levő informálja a helyi érdekű dolgokról, ha találkoznak, a Fogarason levőt pedig a Pesten levő a politikai dolgokról. — Így aztán a két képviselő mindent tud, azokat leszámítva, a miket nem tud.

Sőt megvan ebből az előny is, hogy a két képviselő bizonyos örömet okoz a megjelenésével, mint ritka vendég, az egyik Pesten, a másik Fogarason.

Ezért van a nagy fogadtatás az indóház-nál, a mikor Fogarasra jövök fényes fogatok egész sora lepi az indóház belső udvarát. Mert sehol sincs oly bőség fogatokban mint itt, a ménes hazájában. Az uradalmi tiszték szép lovai nyugtalanul toporzékolnak, a Serbán ötöse kényesen hányja-veti magát és ebben megszűnik a kölcsönösség, mert sajnos, én ezt nem viszonzhatom Serbánnak, ha ő látogat el Pestre, csak egy lovacskám lévén, a kis fakó Pogazus, — a melynek szintén megvan a maga immunitása, hogy idegen embert nem tűrt a hátán.

Mig itt, a sok szép fogat festői látványt nyújt, addig a külső pályaudvaron *Páncél Károly*, a szabadelvűpárt ékes száju tisztos elnöke beszéddel üdvözli a képviselőt. Csurog a sok édes szó, mint a méz.

Dehát a dicséretből esodálatos sokat elbir az ember. Ez egyszer esernyők alatt esik meg a viszontlátás. Kedves, régen látott barátai arcok mosolyognak rám, a tömegből

husz-harminc kéz nyulik — ki egyszerre felugra az éljen, — s ilyenkor érzi a kules, hogy mégis van egy zár, a melyhez tartozik.

*

Persze ez eddig mind kedves, meg azontul is, mert jönnek sorba szállásomra az ismerősök, jó barátok s a kuria most már nem tiltja, hogy egy kis cognac mellett kikérdezzük egymás hogylétét. *Tódor hajdu* kicsomagolja a bőröndöket, *Fridrick Géza* elküldi a csibukjait, hogy itt se nélkülözsem a kedves szerszámokat, a vidám *Sfeinburg* elcsattantja a cognackal való kocintás mellett az első rigmust:

Többnyire ősz következik a nyárra,
Eljött a követünk valahára.

De la Motte gróf, a kedves *de la Motte* gróf *Sárkányról* mond el egyet mást; szinte tündöklök az arca az örömtől, mikor elbeszéli *Sárkány* haladását. Ugy bizony, növekszik *Sárkány*, nemsokára lengyára is lesz. mondja *de virginiajának* bodor füstje mellett az ábrándok rézsaszínű szemüvegén tekintve a jövőt, még talán azt is gondolja, hogy egy negyedik egyetem is *Sárkányba* kerül.

Mind jó egész eddig . . . hanem most aztán átvesz a választóimtól egy gonosz démon, a ki ellen nem véd sem *Trepches* a főrendőr, se az immunitás, a ki halálra sa nyargat, nem enged se aludni, se gondolkodni, urrá teszi magát fölöttem, s ez az ugynevezett Programm.

Igenis egy program van, egy kegyetlen, visszatartó zsarnok, aki a lelket is

kihajszolta az emberből. *Álmos* vagy, majd összerokadsz, a vasuton nem aludtál, aranyat adnál minden perc pihenésért, de a program azt mondja, hogy küldöttségeket kell fogadni, nyájásnak, élénknak lenni, pedig a szempilláid szinte leragadnak a bágyadságtól és kimerüléstől. A küldöttségek végre hazaszaladnak, most már lepihenhetnél, de a program azt mondja: „következik a város nevezetességeinek megtekintése”, tehát egy séta a városban.

Fogarason csak két látnivaló van, a „fejedelemasszony kutja”, a hol pisztrángokat tenyészt az uradalom és az *Apaffy-féle* váraacs, melyet most kaszárnának használnak. Itt nyaralgotott hajdanta a kardos *Apaffy Mihályné*, a kinek „tüpénzt” képezte a fogarasi uradalom. A nagyságos asszony felette kegyes urnó vala s ha valaki csirkét jött árulni a kastélyba, bármilyen szurtos paraszt is, szívesen ereszkedik vele beszédbe és kevés szeretetreméltóság és egy kis nyafogás úgy meglágyítja, hogy menten felszabadítja az adóterhek alól, szabad boérrá téve őt és egyenes leszármazóit. Innen a sok boér a Fogarashoz közelebb eső román helységeiben, kiknek jó világuk eltűnt ugyan 1848-ban, de azért még most is sokszor sóhajtoznak utána az ivadékok.

Igen, csak kevés a látnivaló az idegennek Fogarason, ninesenek muzeumok, gyűjtemények, műemlékek, — ám a képviselő számára vannak még más látványok is. Vagyis a képviselőnek nem azt kell meglátni, a mi van, hanem azt is, a mi nincs. Meg kell látnia, hogy a gimnázium telkén még nincs rajta a gimnázium és

— **A Kubelik pár Debrecenben.** Kubelik János világhírű hegedűművész és neje tegnap Debrecenbe érkeztek. A nagy művész Stuttgartban komoly influenzába esett és az ennek utóhatásaként jelentkezett nagyfokú idegessége következtében orvosai néhány heti pihenést ajánlottak neki, melyet itt Debrecenben apósánál, Széll Farkas táblai tanácselnöknel fog eltölteni.

— **Az állami vasutigazgatás decentralizációjáról** mint már megírtuk a magyar királyi államvasutak decentralizációjának terve aránylag rövid idő alatt már valóra válik. Szakkörökben már régóta dolgoznak a decentralizáció tervezetén, mely a vasutigazgatóság megszüntetése mellett a vidéki vasutigazgatóság létesítésével foglalkozik, miáltal az üzletigazgatóságokká váló üzletvezetőségek számának szaporítása is bekövetkeznék. A kereskedelemügyi miniszter még a jelen kabinet ideiglenes vezetése idejében aláírja a decentralizációra vonatkozó miniszteri kiadványt és tervezeteket, melyek minden valószínűség szerint a törvényhozásban is tárgyalások alapját fogják képezni. Érdekességet kölcsönöz e hírek még az is, hogy a vasutigazgatóság közel jövőben decentralizációjának kérdése már a politikai köröket is foglalkoztatja, hol ama nézet lett nyilvánvalóvá, hogy ha a decentralizáció tényleg a közel jövő kérdése lenne, akkor szükségessé válnék már a jövő kabinetben a vasutminiszteri tárca létesítése. Ha a vasutminiszteri tárca létesíthetik, akkor nyomban aktuálissá válik a hadtestparancsnoksági székhelyek részben újabb beosztása.

— **A zilahi betörés.** Hirt adtunk annak idején arról a kasszabetörésről, amelyet pár héttel ezelőtt a zilahi magyar királyi adóhivatalban követtek el. 72.000 korona készpénz és fél millió értéket meghaladó értékpapír volt az az összeg, amelyet a betörők elemeltek. A budapesti államrendőrség leküldötte két detektívjét, akik nyomban a megfurott három Wertheim-kassza megtekintés

hogy az Olt vizén Galac mellett lyukas a hid és hogy a kasszában nincs meg a pénz a megcsinálásra.

Szinte kapóra jött odavágni azoknak, a kik megkérdezték, utána jártam-e, hogy Fogaras ezentul rendezett tanácsu város legyen.

— Természetesen, érintkeztem ez irányban a belügyminiszterium főembereivel.

— És mit mondtak?

— Csodálkoztak.

— Min?

— Azt kérdezték tőlem, hogy talán pénzt találtunk valami lyukas hidon?

— És képviselő ur mit felelt?

— Azt, hogy nem tudom, megvan-e a pénz, de hogy a lyukas hid megvan, azt tudom.

A városban tett séta után következnek a diszebed toasztokkal, disputákkal. Most már még jobban össze vagy törve, már lihegni is alig bírsz, ekkor megint közbelép Programm ur amaga hajthatatlan ridegségével:

— Következik a sárkányi választók meglátogatása. A kocsik előálltak. A lovak nyugtalanok. Hamar azokat a bundákat!

— És ez így megy örökkön-örökké, este a bankett jön s tart a reggeli éjszakáig, akkor talán végre ledőlhetnél, ha valakinek eszébe nem jutna, hogy a cigányt, a geniális Russut kinél jobban a magyar nótákat nem huzza ez idő szerint senki, odaállítsa az ablakodhoz: mert hát az éji zene is rajta van a programmon s a programm, az átkozott hóhér soha ki nem ereszt, soha nyugtot nem hagy, míg csak oda nem ér a legvégső szusszanatához: „Buesu az indóháznál.”

tése után tisztába jöttek azzal, hogy a kasszafurást az európaszerte ismert három betörőbanda közül melyik követhette el. — A munka egy galíciai szövetkezetre vallott, a melynek működéséről a rendőrség már többször vett tudomást, így például a nagykarolyi és szászrégeni betöréseknél. A nyomok a két detektívet csakugyan Galícia és Bukovina felé vezették és erős gyanu alapján le is tartóztattak ott kilenc gyanus személyt, köztük egy nőt is, a kiket a vizsgálat megajtásáig ideiglenesen a zilahi ügyészség fogházában helyezték el. — A letartóztatottak eleintén makacsul tagadták a betörésben való részességüket, de végre bevallották mindent. Beismerték a zilahi, nagykarolyi, szászrégeni és több más betörésben való részességüket, beismerték nemzetközi szervezetüket és azt a meglepő vallomást tették, hogy orgazdája a szövetkezettnek több tarnopoli és esernovcei gazdag, tekintélyes polgár és hogy szervezetük behálózza egész Európát. — Az ügyészség nyomban táviratilag kereste meg a galíciai rendőrhatalmokat az orgazdák letartóztatása és kihallgatása végett és most várja az ottani értesítést. A banda feje egy Magyarországon Weltmann, Galícia és Bukovinában Talizmán néven ismert ember. Magyarországi lakása a szatmármegyei Erdőszádán van. Weltmann kasszafurásért már négy évi fegyházat szenvedett, 1900-ban szabadult ki és Ausztriában jelenleg is körözik.

— **Sikkasztás a gazdasági tanintézetben.** A könyvelői életmód már nem egy embert sodort végzetes ballépésre. A bűnös szenvedély, mely romlásba döntő csábítással lidérenyomást gyakorol az ingadozó lelkekre mindig megkívánja a maga áldozatát. A léha életmód számtalan esetben meggondolatlan tettek elkövetésére ragadja a magáról megfélemezett szerencsétlen gyarló embert.

Az elmúlt éjjel a rendőrségen megjelent egy izgatott, sápadt képű fiatal ember, hol az ügyeletes Dobos rendőrbiztos arra kérte, hogy tartóztassa le. A rendőrbiztos kérdezősködésére elmondta, hogy Páll Lajosnak hívják 26 éves a debreceni gazdasági tanintézet intőző segédje, de már szombat óta nem mutatkozott, mert az intézetben kezelésére bizott pénzeiből 400 koronát sikkasztott. Beismerése alapján azonnal letartóztatták és tegnap reggel Mile Pál rendőrfogalmazó újból kihallgatta a megtevédt fiatal embert. A kihallgatás során kitűnt, hogy az először bevallott 400 koronán kívül, még a tanítványoktól gazdasági eszközökre beszédett 480 koronát, a tanintézeti fijasági kaszinó biliárd pénzéből 90 koronát, az intézeti szolgák fizetéséből 100 koronát és a tanári kaszinó pénzéből 300 koronát összesen 1320 koronát sikkasztott el. Az intézetben mitsem tudtak a hiányzó pénzeiről, és fel sem tűnt, mikor Páll szombaton beadta állásáról való lemondását, mely után azonnal megvált az intézettől. A rossz utra tért fiatal ember jobb módu intelligens uri családból származik, miután az intézettől eljött a Debrecen című szállodában lakott, hol szombat óta tettének sulya alatti elkeseredésében kétszer kísérelt meg öngyilkosságot, először szublimát oldatot ivott mikor ezzel nem ért célt átvágta csuklóján az ereket és így akarta kioltani életét, mely azonban nem sikerült neki. A rendőrség a kihallgatása után azonnal értesítette a gazdasági tanintézet igazgatóságát letartóztatásáról, hol az általános feltűnést keltett. Pállnak az intézetben 2000 forint évi fizetése volt és nem tudják mért nyult a kezelése alatt levő aránylag csekély összeghez.

A rendőrség még tegnap átkísértette Pállt az ügyészséghez.

— **Személyi hír.** Kazy József miniszteri tanácsos, tegnap Debrecenbe időzött.

— **Előléptetések a kereskedelmi minisztériumban.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a király a kereskedelmi miniszter előterjesztésére Emmerling Vilmos miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott osztálytanácsosi miniszteri tanácsossá és dr. Lers Vilmos miniszteri titkárt osztálytanácsossá nevezte ki.

— **Szeged diszpolgárai.** A szegedi ellenzéki pártok vezető férfiainak körében, értesülésünk szerint, az a terv merült föl, hogy a mai közgyűlésen indítványozni fogják Apponyi Albert grófnak, Bánffy Dezső bárónak és Kossuth Ferencnek Szeged város diszpolgárává leendő megválasztását. Értesülésünk szerint a közgyűlés ezt a határozatát, éppen úgy, mint a Kállay Albert volt főispánnak, Szeged város körül szerzett érdemeiért leendő diszpolgárrá megválasztását, egyhangulag fogja meghozni.

— **Sáskajárás Debrecen határán.** Az idei termést meglehetősen nagy veszedelem fenyegeti. Ugyanis a marokkói sáska, amely a legveszedelmesebbek egyike nagy számban törtet Debrecen határa felé. A földművelődésügyi miniszternek tudomására jött e veszedelem és azonnal óvó intézkedéseket tett, amennyiben tudomására hozta a városnak, hogy Jablonowsky Józsefet a budapesti rovarügyi intézeti igazgatót küldte ki e veszedelmes sáska faj kiirtására, aki e hó 28-án érkezik városunkba.

— **Tolvaj cseléd.** Nagyon szerette az italt Buesai Mária cseléd leány, de csak ritkán juthatott hozzá. Tegnap is e bűnös szenvedélyének óhajtott áldozni, így történt, hogy gazdájától Havas Dávid Nyugoti-utca 26 szám alatt lakó vendéglőstől két üveg pálinkát elemelt, és leitta magát a sárgaföldig. A tolvaj leány ellen a meglopott gazdája feljelentést tett a rendőrségen, mely megindította ellene az eljárást.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Gombos Ferenc ev. ref. 50 éves, Bihari Teréz ev. ref. 72 éves. Mike Mária r. kath. 15 hónapos, Erdős ev. ref. 7 hónapos.

— **Zoltai Lajos könyve.** A folytonosan buvárkodó városi levéltáros Zoltai Lajos ismét könyvet írt kedvence tárgyáról, — Debrecen városáról. Az értékes, nagy tudásra valló munka: *Debrecen a török uralom végén*, a város történelmét és háztartását tárgyalja abból az időből, amikor a legsúlyosabb és legválságosabb idejét élte Debrecen városa 1662—1692-ig ismerteti azon szomorú harminc év gazdasági és kulturális történetét, de a fősúlyt a háztartásra fekteti és kiemeli, hogy akkor miből szerezte a város jövedelmeit, kik és hogyan viselték a közterheket. A 214 oldalas könyvben, két színes térkép is van, mely a város birtokait mutatja szemléltető módon. A mű ára 4 korona, megrendelhető a szerzőnél.

— **A világitási bizottság** ma délután 3 órakor, Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt ülést tart a légszuszgyárban, melyen a zárszámadást fogják tárgyalni.

— **Belgrádi követünk botránya.** A szerb fővárosban már néhány nap óta sokat beszélgetnek az emberek egy családi bot-

rányról, amelybe bele van keverve Dumba belgrádi magyar-osztrák követ is. Vasárnap már a politikai lapok is foglalkoztak ezekkel a híresztelésekkel. A belgrádi lapok előadása szerint az ügy részletei ezek: Dumba követnek viszonya volt Szabljin orosz követi titkár feleségével. A fiatal asszony néhány nappal ezelőtt Pétervárra utazott s onnan levelet írt férjének és közölte vele a dolgot. Megírta azt is, hogy válópört indított, miután nem méltó arra, hogy férjének nevét viselje. Különös a dologban az, hogy Szabljin csinos fiatalember, Dumba pedig már ötvenegy esztendő. Szabliinné feltűnően szép, huszonnégy esztendő asszony. Szabljin már elhagyta Belgrádot, miután a botrány miatt áthelyezték Tangerbe. Dumba is elutazott Belgrádból ezelőtt három nappal s azt hiszik, hogy nem is fog többé visszatérni a szerb fővárosba. Dumba a leggazdagabb osztrák arisztokraták egyike, óriás vagyon ura és nőtlen ember. Szabljin házassága szerelmi házasság volt.

— **Szerencsétlenség a tanyán.** Végzetesszerencsétlenség történt tegnap délelőtt Szathmári Gábor nagyesereji tanyáján. Oláh Mariska 13 éves kis leány egyik tanyai lakos gyermeke a tanyán levő kocsiszínben játszott, játék közben az ott felállított szecskavágó géphez férközött belenyult abba és emelgetni kezdte a vágó kést, miközben a gép jobb kezét teljesen összeroncsolta. A szerencsétlen gyermek jajveszékelésére összeszaladtak a tanyán lakók és kiszabadították a gyermeket súlyos helyzetéből. Bevitték Sámsonba onnét pedig beszállították a debreceni közpórházba. A nagy vérvesztéstől azonban annyira elgyengült, hogy felépüléséhez alig van remény.

— **A sámsóniak és a vasut.** Sámson község képviselőtestülete f. hó 19-én tartott gyűlésen a Debrecen—Pallag—Sámsóni vasut kiépítéséhez nem szavazta meg a 60,000 korona hozzájárulást, amit a múlt évben feltételelesen megszavazott, állítólag azért, mivel az engedelményes a miniszternél nem tette le a múlt év végéig a megfelelő biztosítékot. Az ülésen Debrecen városa Acél Géza városi főmérnök által képviseltette magát. A község háza előtt pár százra menő ember foglalt állást, ahik megakarták akadályozni a vasuti segély megszavazását, ez sikerült is nekik, mert a község tanácsbeliek megtagadták a hozzájárulást a vasut építéséhez. Emiatt azonban nem fognak elmaradni a vasut építési munkálatok, hanem ilyenformán Sámson nem kap megállót, de még a közelben sem lesz megálló állomás.

— **Uj városháza Böszörményben.** Mint említettük Böszörmény város új díszes városházát épített. A pályázati határidő eltelvén, a minap bontották fel a beérkezett pályázatokat, melyek közül a legelőnyösebb és legelfogadhatóbb ajánlat Berger Jenő debreceni műépítészé volt. Ilyenformán tehát igen valószínű, miszerint a városháza építését Berger Jenő, előnyösen ismert és kiváló szakképzettségű építész mérnök fogja elnyerni.

— **A községi iskolaszék gyűlése.** Tegnap tartotta gyűlését a községi iskolaszék Kovács József polgármester elnöklésével, melyen megállapították a gazdasági ismétlő iskola idei üzem költségvetését. Az iskolának szánt telket bekerítik és az építkezést már márciusban megkezdik és igen valószínű, hogy május végére befejezik úgy, hogy az iskola már a jövő tanév elején teljes erővel megkezdheti működését.

— **Katonai felülvizsgálat.** Mint értesülünk, e hó 23-án a Pavillon-laktanyában vegyes katonai felülvizsgálat lesz.

— **A szabad iskola mai előadása** kiótelesen fél hatkor kezdődik és fél hétig

tart. Ez nem fogja semmikép zavarni az érdeklődőket, hogy Dr. Bartha Béla kiváló előadásában gyönyörködjenek. A tanár kiónek multkori előadására is temérdek ember gyűlt össze a Kereskedelmi Akadémia nagytermében, folytatni fogja a szocializmusról szóló tanítását. Minthogy rövid áttekintést nyújt a multkori előadásáról, azok is megfogják érteni, akik a multkor nem lehettek jelen. Belépdíj nincsen, csak arra kérjük a közönséget, hogy pontosan jelenjen meg.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirkakutban

x **Jó forgalmu trafik** üzlet vagy helyiség kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

A moszkvai bomba.

Írta: **Veisz Gáspár.**

A zsarnok kényuralom egy intést kapott: Szergiusz nagyherceg darabokra tépve Moszkva utcáján maradt.

Az egyik hóhér Pétervárt gyilkolja a szegény népet, hull mint a légy a nyomorult paraszt és a másik bakó nagy állati munkája alatt ártalmatlanná tétetik a szent város falai közt!

Miért mindez?

Mert emberi jogokat mer kérni az elcsigázott, rabigába hajtott szolgál!

Hogy mer mocnani?

Ha kenyérét kér: az lázítás és ha nyugalmat vár: az pártütés.

Az ilyet csak el kell fojtani.

Mintha a természetben el lehetne fojtani a növényzet vigitációs erejét, mintha a nap fénylő világosságát, melegítő sugarait, lehetne elhomályosítani vagy jéggé fagyasztani!

A szabadság az az erő amely népeket nagygyá növeszt, az egyenlőség az a nap amely az emberiség nagy családját egymásíránt melegíti és az elméket isteni fényvel bevilágítja.

Embereket lehet ölni, gyilkolni és pusztítani, de az ilyen eszmék az ilyen gondolatok soha sem ölhetők meg, soha sem irtathatók ki addig amíg egy emberi szív dobogni fog.

A daloló pacsirta szabadságról énekel, mert a fogságban elnémul és a szabadságot dicsőíti a szellő mely korlátokat nem ismer.

De az urak ott a Nawa partján nem tanultak semmit és elfelejtettek mindent!

Előttük a világtörténelem lapjai — a francia köztársaság előzményei. Amerikának dicső harcái az önállóságért, hogy miként lett elsöpörve minden ami utjában állott ezen dicső napoknak és ők mégis ragaszkodnak a hatalomhoz, kapaszkodnak a beretva élébe amely már is megsebezte tenyerüket s ők a vért arra használják, hogy pirosító gyanánt arcukba kenik, elhivatva önmagukkal és a világgal, hogy az egészségtől duzzad az arcuk!

A szabadság Oroszországban vajudó félben van de a Szergiuszok és a Vladimirok csak arra való, hogy a fájdalmakat még a szokottnál is nagyobbá és rettenetesebbé tegyék.

Amit elkerülhetek volna az alkotmány megadásával azt a saját életük feláldozásával mozdítják elő!

Megelőzte az orosz minden európai nép hol az alkotmány boldogítja a trón és az alattvalók sokaságát egyaránt. Csak a mufti maradt vissza — neki a kanesuka oly édes volt, hogy a vutki sem volt édeesebb. Mindig nyujtotta atyuskának a sót és a kenyeret, míg neki sem sója, sem kenyerere nem maradt, csak Szibéria és a halál!

És a cár?

A cár sir, a cárné ájullozik, sőt még a

csópp trónörökös is cselekszik valamit — csak épen alkotmányt nem adnak a népnek.

A moszkvai bomba azt kiáltja a cári palota felé: még nem késő — még van idő!

Ezer és ezer ember elpusztult már a távoli harcúterén és a nagy orosz birodalom népei azt sem tudják: minek kellett ez a nagy háború, azt sem tudják mit vétett nekik Japán, hogy vele viaskodik és majdnem a saját vereségének örül az orosz nép!

Otthon pedig meggyölöltette magát a hatalom embertelenségével, aljasságával és zsarnokságával.

Oroszországban nem szeretnek senkit csak félnék mindenkitől!

Az Isten bünteti az apák bűneit az unokákon!

Ezt mondja a szentírás és erre emlékeztet a moszkvai bomba.

Aljas gyávaság — a történelem szenyfoltja volt az, amit velünk a muszka 1849-ben szabadságharcunk elfojtásával művelt.

Az I. Miklós bünlajstroma az unokát terheli!

Paskievicz helye t Szergiusz esett el és I. Miklós helyett II. Miklós szenved!

Faraó tiz csapást szenvedett míg elpusztult. A zsarnok nem szokta megérteni az isteni intelmet az első csapásnál.

Port Artur és Szergiusz sorsa nem puhítja meg II. Miklóst; kevés ez a zsarnoknak!

A moszkvai bomba felrobbanásánál mintha az aradi tizenhárom vértanu jajkiáltásának visszhangját véltük volna hallani és Port Artur eleste, Világosnak mintha másolata lenne.

De ez csak két csapás! II. Miklóst utólerzte a végzet!

Nincsen igazabb bíró a történelemnél. Számonkérő széke elé most a Romanov család van idézve!

Csak ítélkezzék!

SZINHÁZ.

Műsor.

Febr. 22. szerda: Killierankie herceg. Bohózat.

Febr. 23. csütörtök: Trubadur. Dalmia.

Febr. 24. péntek: Killierankie herceg Bohózat.

Febr. 25. szombat: Gyurkovics lányok. Életkép.

Febr. 26. vasárnap d. u. Tavasz. Baljáték.

Est: Szaharai konzul. Bohózat.

— **Színházi hírek:** Ma kerül másodsor színpadra Róbert Marschall 3 felvonásos szerelmi története a Killierankie herceg. Vasárnap lesz a bemutatója dr. Guthi Soma 3 felvonásos bohózatának a szaharai konzulnak. A bohózat jobb szerepeit Hahnel Aranka Jeszenszky Irén, Krémer Jenő, Sebestyén Géza, Faragó Ödön, Csontos Gyula, Iványi Antal, Szilágyi Aladár és Halász Alfréd játsszák.

TÁVIRATOK.

József királyi herceg állapota.

Fiume, febr. 21. József királyi herceg állapota ismét rosszabbra fordult, alig vesz valami táplálékot magához, kedélye apatikus.

Szalai Péter államtitkár.

Budapest, febr. 21. A király Szalay Péter a magy. kir. posta és távirat hivatal elnökigazgatójának az államtitkári címet adományozta.

Belépés a függetlenségi pártba.

Budapest, február 21. Kmethy Károly és gróf Batthyányi József képviselők kijelentették, hogy legközelebb belépnek a függetlenségi pártba.

Szergiusz nagyherceg halála.

Cettinje, febr. 21. Szergiusz nagyherceg halála alkalmából a székesegyházban gyászünnepi szertartást tartottak, amelyen résztvettek a miniszterek, a diplomáciai testület és a nagyközönség.

Az orosz forrögás.

Baku, febr. 21. Egy Ballali nevű gyilkossággal vádolt feyene el akart menekülni a börtönhöz vezető uton, de a kísérelő legénység halálosan megsebesítette. Ennek az eseménynek a nyomán olyan híresztelések keltek szárnyra, hogy a feyencet, Ballalit, előre megfontolt szándékkal megölték, ami azután nagyfokú zavargást idézett elő, amelynek során sokakat megölték és megsebesítettek. Intézkedés történt a rend helyreállítására. Ballali fivére a kormányhoz fordult avval a kéréssel, hogy indítson vizsgálatot.

Munkanélküliek tüntetése.

Krisztiánia, febr. 21. A helyi munkanélküliek délelőtt körmenetet tartottak, a melynek részvevői háromezerre szaporodtak fel. A trónörökös fogadta a munkanélküliek küldöttségét és biztositotta őket, hogy a király és ő maga érdeklődik sorsuk iránt. A kormányval együtt meg fogja fontolni, hogy mit tehet az állam a munkanélküliek érdekében.

Bányakatasztrófa.

Birmingham, febr. 21. Az Alabama Steel and Wire Company Virginia tárnáiban robbanás történt, a melynek következtében hír szerint 107-en pusztultak el. Sokan a romok alá kerültek.

Az olasz király üdvözlése.

Róma, febr. 21. A dán király táviratilag üdvözölte Viktor Emánuel királyt a nemzetközi mezőgazdasági intézet megteremtésének kezdeményezéséhez. Viktor Emánuel király szíves köszönetet mondott.

A választások Romániában.

Bukareszt, febr. 21. Tegnap voltak az első választótestületi szenátusi választások. Betöltöttek 60 mandátumot. Megválasztottak 42 konzervatívot, 11 egyesült ellenzékit, ezek nyolc szabadelvű és három junimista. Hét pótválasztás lesz. A választás a legnagyobb rendben történik.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 21.

Buza kínálat gyön ge, vételkedv mérsékelt. Szilárd iránzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba, 10 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonaneműek közül tengeri 5 fillérrel drágább a többi forgalom nélkül szilárd. Idő: változó.

Buza áprilisra	19.88—90.
„ októberre	19.68—70.
Rozs áprilisra	17.46—48.
„ októberre	15.76—48.
Zab áprilisra	13.96—98.

„ októberre	14.16—18.
Tengeri májusra	12.18—20.
Repece májusra	14.98—00.

Törvénykezés.

— **Tolvaj szolgálégény.** Lopás büntetvével vádolva állott tegnap a debreceni törvényszék előtt Kovács Gábor 16 éves h.-nánási legény. Kovács Gábor Nagy Ambur h.-nánási gazdánál szolgált. Mult év december 16-án mikor gazdája nevenapját ünnepelte, felhasználta az alkalmat és feltörte a kamra ajtaját, honnan 14 korona értékű buzát ellopott. Tegnap volt ez ügyben a főtárgyalás és a törvényszék a tolvaj legényt lopás büntetvében mondva ki bünszék 6 havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Megkéselt magyar.** A mult év szeptember 11-én együtt mulatoztak Rác Gábor és Pósa József sárándi lakosok. Rác Gábor ugyanis felkereste Pósa Józsefet és elhívta egy kis barátságos borozgatásra. Mivel éppen bál volt akkor Sárádon a két cimborá betévedt a többi mulatozók közé, hol alaposan leitták magukat. Boros fővel valami felet összeszólkoztak, aminek az lett a vége, hogy Rác Lajos előkapta bicikliját és ugy összeszurkálta Pósa Józsefet, hogy az sérüléseivel egy hónapig nyomta az agyat. A törvényszék tegnap ítélkezett a késelő magyar felett, akit súlyos testisértésért jogerősen 8 napi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ **Leforrázott gyermek.** Mult év december 8-án történt, hogy Vattai Andrásné szováti lakos nagy üstben vizet forralt. Mielőtt kiment a szobából, előbb a forró vízzel telt üstöt letette a földre. A szobában játszadozott 2 éves Sándor nevű kis fia, ki véletlenül felborította a földön levő üstöt. A forró víz annyira összeégette a gyermeket, hogy az égés okozta sebeibe behalt. A törvényszék a tegnap megtartott tárgyaláson a gondatlan anyát az enyhítő körülmények figyelembe vételével gyermekölésért 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben a vádlott megnyugodott.

§ **Ellopott löszerszámok.** Busi Mihály debreceni gazdálkodó udvaráról a mult vé június hó 28-án Somogyi Lajos. Tóth Kálmán Kis József napszamosok elloptak három löszerszámot, melyeket Barna P. ter földművesnél helyeztek el. A meglöpött gazda annak idején panaszt emelt a tolvajok ellen, akiknek ügyét tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék, mely a vádlottak közül Somogyi Lajost 2 havi, Tóth Kálmánt 6 havi, Kiss Józsefet 5 napi fogházra ítélte, és míg az orgazdasággal vádolt Barna felmentette. Az ítélet — ellen Somogyi és Tóth fellebeztek.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kttemplombazár

Menyasszonyi kelengye
Vászon — szőnyeg,
Férfi- és női-fehérmű,
Női divatárak.
Határozott árak.

Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város Főispánja

113—1905.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál 3 (három) rendőrfogalmazói és egy) irodatiszti állás üresedett meg. Ez állások közül egy rendőrfogalmazói és az irodatiszti állás pedig az alábbi határidő lejárta után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen választás útján fog betöltetni.

A rendőrfogalmazói állások mindegyike évi 1800 korona fizetés és 400 korona lakpénzből, az irodatisztiállás pedig 1400 korona fizetés és 300 korona lakpénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Azok a kik ezekre állásokra pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi március hó 1. napjáig annyival is inkább nyújtásba, mert a későbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán megüresedendő állásokra is pályázat nyitattik.

Debrecen, 1905. február 14.

Domahidy Elemér.

főispán.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZENŐCS,Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

mely az arcot tisztítja, fehériti és bárszony puhává teszi.

Minden értalmas alkatrész nélkül!Egy kis tégely
ára 70 fillér**Serail-szappan.**Kiváló toiltott szappa-
nok a kenőcs használá-
sához**Epe-szappan.****Serail-crème.** nappali használatra.**Serail-puder.** Kiváló finom arcpor
három színben, fehér, rózsás és krém
1 doboz ára 1 korona.**Serail-szájviz.** A legjobb szájviz.

Kapható: **dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MÁTYÁS** gyógyszerész

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárban.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a
„**TRIAS**“ 31 3—*

2—3 napi Lefecskendezéssel a folyást utóbaj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégebbi s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. — Férfiaknak kor. 2.75 nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendők külön 1 korona. — Raktár **Budapest**en Török József gyógyszer-tárban Király utca 12 és a legfőbb vidéki gyógyszer-tárban. — Titoktartás mellett küldi a készítő is Papp gyógyszer-tára Tiszaszentimréren Főutca 101 szám.

Elhizás

gyorsan elmúlik a teljesen ártatlan

Ihele-féle soványító teától.

kitűnő elismerések. Egy csomó 2 Kor. vidékre 2 Kor. 50 fill utánvétellel.

Török József
gyógyszerésznél, Budapest, Király u. 12.

Árlejtési hirdetés.

Árlejtést hirdetek a vezetésem alatt álló orosz tanulói árvaház fiúnevelőkeinek 1905, 1906 és 1907 években szükségelt téli és nyári ruháinak szállítására.

A résztvenni óhajtok a szerződési feltételeket, ruhamintákat az árvaház irodahelyiségében minden köznap d. e. 9—12-ig, megtekinthetik,

Árlejtési kívánók mutathatnak be maguk és mind a téli és nyári ruhára alkalmas mintákat, csak hogy azoknak hazai gyártmányoknak kell lenni s ez származási bizonyítvánnyal igazolandó.

Az árlejtés február hó 28-án d. e. 9 órakor az árvaház irodahelyiségében fog megtartatni, melyre az árlejtési kívánókat azzal hívom meg, hogy az árlejtés előtt biztosítékul 400 kor. bántéppénz teendő le s az árlejtésben csak képesített és önálló szabó üzlettel bíró iparosok vehetnek részt.

A végleges határozatal a minták elbírálása után a szerződés jóváhagyásával a ballát és Közokl. Kinesterium mondja ki.

Debrecen, 1905. február 5.

Kozma László
árvaházi igazgató.

A Polgári Takarékos és

segélyszövet IX. évtársulatába beiratkozások és felvételek mulasztási illeték felszámítása nélkül február hó végéig eszközölhetők.

A szövetkezet tagjának a legutóbbi négy évi ciklus alatt 73611 K. 44 F. hasynot eredményezett, melyivel a törzsbetétek teljes 6% kamatoztatását biztosította.

NYOLCÉVES törlesztéses jelzálogi valamint személyi hitelre kiadott kölcsöneit a közönség meglepően nagy mértékben veszi igénybe.

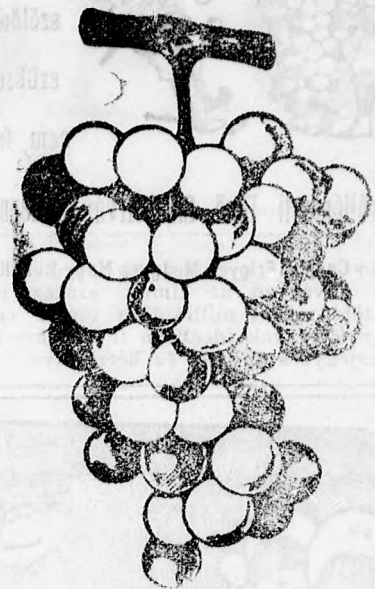
A kölcsönönkamatoknak a heti betétekkel egyszerre s egy összegben lehetővé tett fizetése továbbá az utólagos kamatszámolással engedélyezett kölcsönök a hiteltkereső közönség nagy kényelmére és előnyére szolgálnak.

Az igazgatóság legújabb határozata szerint 2000 koronán felüli kölcsönöknél a 6% kamaton túl semminemű kezelési illeték nem számíttatik, valamint elhárított a betevők azon hátránya, hogy felszámolt betéteiket a rendes közgyűlés megtartásáig gyümölcsözetlenül visszatartották, amennyiben az igazgatóság határozata szerint ezután a felszámolt évtársulat betétei után a kifizetésig kamat-megtérítést fog nyújtatni. sulatba

Bejelentések a IX. évtársulatba naponként 9-től 12-ig délután 3—5-ig eszközölhetők az X. intézet piac-utca 83 szám alatt levő hivatalhi elyiségében.

Millentum telep Nagyösz.

Legelőszőlőbárak

Legelőszőlőbárak

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzőjét, is mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban.
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ájánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges (ciclitás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, uj ezüst billentyűvel és iskolával, 30.—frttól feljebb **Harmoniumok** világhírű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség. a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

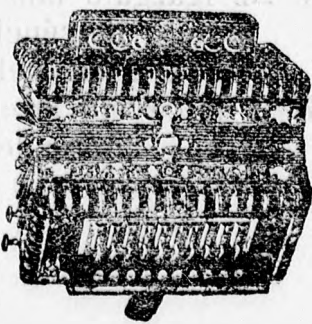
Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. **különleges** acél hangu hangversen yharmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltenek,

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben

Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
nem fedezi

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes Nagy-Küküllőmegye
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte,
miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve

Minden háziasszony
bűszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányos-
nia a kávéital készítésénél.

...
Csak az eredeti csomagokat
kérjük a „KATHREINER-
névvel.

Csak
Selle és Kary

FREDIN

legjobb

tisztító-szerét.

vásároljuk minden finom lábbelire.

Sárga és fekete.

Kiváltképen ajánlatos

Boxcalf, Oskaria Chevreaux

és **Lakk-lábbelikre.**

Bécs, XII/1.

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses tudomására hozni hogy virág üzletben egy új virágkötőt szerződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangu virág termében volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat oly művészettel és gyorsan állít elő, hogy virág termében bármilyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtörekvésen odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a legelső fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csokrokat kaphasson.

Paczelt János.

műkertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk és a csomagolására kiváló gond fordítatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.

A KÖZGAZDASÁGI BANK

részvénytársaság

XIII-ik évi rendes közgyűlését

1905 február 26 án, vasárnap délelőt 11. órakor tartja meg Debrecenben a kereskedő társulat háza dísztermében, melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogukat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a társulat pénztáránál leteszik.

TÁRGYSOROZAT.

1. az igazgatóság évi jelentése lefolyt 1904 évi üzletről
2. a felügyelő bizottság jelentése és ennek kapcsán
3. határozat hozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóságnak erre vonatkozó indítványára nézve.
4. Határozat hozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett 2 tag helyének 3 évre leendő betöltése.
6. Az igazgató tanácsból sorrend szerint kilépett 9 tag helyének 3 évre és az időközben elhalt 2 tag helyének 2 évre leendő betöltése.
7. A felügyelő bizottság 3 rendes és egy póttagjának 3 évre leendő megválasztása.

Debrecen 1905 évi február 1-én tartott ülésünkből.

Jegyzet: Az évi zárszámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a hivatalos óráttal megtekinthető.